

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 13 /05/2020
ΑΠ: 1578

ΠΡΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΥΣ:

- ΕΝΩΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΓΕΛΩΝ
-ΕΝΩΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
-ΕΝΩΣΗΣ ΜΕΛΩΝ Ν.Σ.Κ.

Σε απάντηση του αιτήματός σας έτσι όπως διατυπώθηκε, αρχικώς, με το υπ αρ. πρωτ. 175/9.4.2020 και, εν συνεχεία, με το υπ αρ. πρωτ. 203/4.5.2020 έγγραφό σας επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 89 παρ. 5 του Συντάγματος επιτρέπεται η συγκρότηση ένωσης δικαστικών λειτουργών, όπως νόμος ορίζει. Η κατοχύρωση του δικαιώματος αυτού των δικαστικών λειτουργών έχει ως ιστορική βάση τα γεγονότα της δίωξής τους στη διάρκεια της επταετίας και αποτελεί ιδιαίτερη έκφραση του άρθρου 12 του Συντάγματος. Πρέπει να αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο των αρχών της διάκρισης των λειτουργιών (άρθρο 26) και της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών (άρθρο 87), με τις οποίες τελεί σε άμεση συνάρτηση. Συνδυάζεται επίσης με την συνταγματική απαγόρευση στους δικαστικούς λειτουργούς του δικαιώματος της απεργίας (άρθρο 23 παρ.2 β) και της εκδήλωσης υπέρ πολιτικού κόμματος (άρθρο 29 παρ. 3 α).
2. Δεδομένου ότι ο κοινός νομοθέτης δεν έχει υλοποιήσει την σχετική συνταγματική εξουσιοδότηση, οι δικαστικές ενώσεις έχουν ιδρυθεί με πρωτοβουλία των ίδιων των δικαστικών λειτουργών, υπάγονται στα κοινά σωματεία του ΑΚ (άρθρα 61 επ. ΑΚ) και, συνεπώς, η λειτουργία τους δεν διέπεται από ειδικές διατάξεις.
3. Εξάλλου, οι δικαστικές ενώσεις δεν είναι συνδικαλιστικές οργανώσεις διότι: α) στο καταστατικό τους αναφέρονται ως σωματεία (βούληση των συμβαλλομένων) και β) δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του ν. 1264/1982, με κυριότερη τη σχέση εργασίας εργοδότη – εργαζόμενου (άρθρο 1 ν. 1264/1982), η οποία δεν υφίσταται ως προς τους δικαστικούς λειτουργούς που είναι άμεσα όργανα του Κράτους.

4. Στο άρθρο 17 της από 14.3.2020 ΠΝΠ (που κυρώθηκε με το ν. 4682/2020) προβλέφθηκε η παράταση της θητείας των διοικητικών οργάνων των συνδικαλιστικών ενώσεων του άρθρου 9 παρ. 1 του ν. 1264/1982.

5. Με την από 30.3.2020 ΠΝΠ (που κυρώθηκε με το ν. 4684/2020) παρατάθηκαν οι θητείες: α) των Διοικητικών Συμβουλίων του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού (άρθρο 58 της ΠΝΠ) και του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος (άρθρο 59 της ΠΝΠ), τα οποία είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, β) των διοικητικών συμβουλίων και των λοιπών καταστατικών οργάνων των αθλητικών σωματείων και ενώσεων (άρθρο 60 της ΠΝΠ), γ) των αγροτικών συνεταιρισμών, αναγκαστικών συνεταιρισμών και ενώσεων αναγκαστικών συνεταιρισμών (άρθρο 61 της ΠΝΠ) και δ) των τακτικών και αναπληρωματικών μελών των διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων των προμηθευτικών φαρμακευτικών συνεταιρισμών (άρθρο 13 παρ. 1 του ν. 4684/2020), ενώ μπορεί με απόφαση του του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή του οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου να παρατείνεται η θητεία των μελών των ως άνω συμβουλίων, όσο εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος εξ αιτίας της πανδημίας.

6. Η παρέμβαση του νομοθέτη στη λειτουργία των περιγραφόμενων στις παραγράφους 4 και 5 νομικών προσώπων οφείλεται στο γεγονός ότι αποτελούν μηχανισμούς, που εμμέσως ή αμέσως επηρεάζουν την λειτουργία της Εθνικής Οικονομίας (ως κοινωνικοί εταίροι κ.λπ.) ή αποτελούν συμπράττοντες φορείς του Εθνικού Συστήματος Υγείας ή είναι ΝΠΔΔ των οποίων η λειτουργία τελεί υπό τον έλεγχο του Κράτους ή, τέλος, διέπονται από ειδική νομοθεσία (π.χ. αθλητικά σωματεία) και τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους. Συνεπώς, στην περίοδο κρίσης του Covid-19 έπρεπε να εξασφαλισθεί η αμεσότητα της εξακολούθησης της λειτουργίας τους και να μην πάσχουν ακυρότητας οι αποφάσεις των οργάνων τους.

7. Ενόψει των ανωτέρω, θεωρούμε ότι δεν συντρέχει λόγος νομοθετικής παρέμβασης του Υπουργείου μας στη λειτουργία των δικαστικών ενώσεων κυρίως διότι η θέσπιση της αιτούμενης ρύθμισης θα συνιστούσε προσβολή της αρχής της διάκρισης των λειτουργιών και της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών. Σε κάθε περίπτωση, στη νομοθεσία προβλέπονται ήδη ρυθμίσεις για την αδιάκοπη συνέχιση της λειτουργίας των διοικήσεων των σωματείων.

